

Received: September 25, 2023

Revised: January 22, 2024

Accepted: April 3, 2024

การวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศพื้นที่ควนคานหลาว
โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา

The Development Planning of Kuan Khan Lao Eco-Tourism Attraction
by Community Participation at Na Mom District, Songkhla Province

ประมาน เทพสงเคราะห์*

ธิญาดา แก้วชนะ

วัชร ชัยเขต

วิทยาลัยนานาชาติติชชะศรีน มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

สุภกร อักษรสว่าง

บริษัท แพลนนิ่ง แอนด์ แมปปิง คอนเซ็ปต์ จำกัด

*ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author) E-mail: praman@hu.ac.th

Praman Teplsonkroh*

Thiyada Kaewchana

Wachara Chaiyakhet

Didyasarin International College, Hatyai University

Supakon Augsonsawang

Planning and Mapping Consultant Company Limited

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อวางแผนพัฒนาและออกแบบพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศพื้นที่ควนคานหลาว โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน มีวิธีการวิจัยเป็นแบบผสมผสานกลุ่มตัวอย่างจำนวน 395 คน การวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 33 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสำรวจความต้องการของประชาชนและแบบสัมภาษณ์จากการสนทนากลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าเฉลี่ยและการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า การวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวควนคานหลาวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ผลการประเมินความต้องการพัฒนาควนคานหลาวทุกด้านอยู่ระดับมากเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านการรักษาความปลอดภัย ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านสิ่งดึงดูดใจ ด้านการตลาด ด้านการบริหารนักท่องเที่ยว พื้นที่ควนคานหลาวมีที่ตั้งอยู่บนเนินเขาสูงทัศนียภาพสวยงามแต่ยังไม่สะดวกในการเข้าถึงมีถนนแคบสูงชันยังไม่มีระบบไฟฟ้า น้ำ ซึ่งสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้จากการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว ด้านการเสริมสร้างคุณภาพทักษะและความสามารถของทุนมนุษย์ ด้านการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ ผลการออกแบบผังการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวควนคานหลาวได้จัดให้มีสิ่งดึงดูดที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมเอกลักษณ์ประจำถิ่น ประกอบด้วย ชื่อโครงการ งบประมาณจากการออกแบบ และช่วงระยะดำเนินการ ผลการประเมินระดับความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและออกแบบพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศพื้นที่ควนคานหลาวอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว; ออกแบบแหล่งท่องเที่ยว; การมีส่วนร่วมของชุมชน

Abstract

The research aimed to plan the development and design of the Kuan Khan Lao eco-tourism attraction by community participation. The research method was a mixed method, the quantitative research used a random sampling of 395 people, and the qualitative research involved 33 key informants using group meetings. The instruments were a closed-ended questionnaire and a focus group interview form. The arithmetic mean statistics and content analysis were used for data analysis. The study revealed that the development planning of Kuan Khan Lao tourist attractions with the participation of the community in the assessment of the levels of need for development in all areas was at a high level in order as follows: security, access to the tourist attractions, facilities, attractions, marketing, and tourist management. The Kuan Khan Lao area is located on a high hill with beautiful scenery but it is not easy to access. There are narrow and steep roads and there are no electricity and water systems. It can be developed as a tourist attraction by the 5-year tourist attraction development plan (2023-2027) which consists of 4 strategic areas: 1) developing the potential of tourist attractions, 2) strengthening the quality, skills, and abilities of human capital, 3) sustainable management, and 4) marketing and public relations. The design of the Kuan Khan Lao tourist attraction development plan provided attractions that were consistent with the local unique environment, including project name, budget, and operation period. The results of the assessment of community opinions on development planning and the design of the Kuan Khan Lao tourism area were at a high level.

Keywords: Tourist attraction development; Tourist attraction design; Community participation

บทนำ

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจะส่งผลทำให้เกิดแรงดึงดูดที่นักท่องเที่ยวได้เข้าไปท่องเที่ยวในพื้นที่และส่งผลต่อชุมชนที่สร้างรายได้รวมทั้งการส่งเสริมเอกลักษณ์ของพื้นที่และการสร้างความร่วมมือของชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพที่ยั่งยืนต่อไป การส่งเสริมการท่องเที่ยวจำเป็นต้องมีการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยเป็นการกำหนดเป้าหมาย พันธกิจ วิสัยทัศน์ กรอบยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ ตัวชี้วัด โครงการ งบประมาณรวมทั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งแนวทางในการดำเนินงานของท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในอนาคตเพื่อแก้ปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวระดับท้องถิ่นมีข้อจำกัดด้านต่าง ๆ เช่น ด้านวิสัยทัศน์และนโยบายของผู้บริหาร ด้านงบประมาณ ด้านความพร้อมของบุคลากร ด้านนโยบายการส่งเสริมพัฒนาการวางแผนการท่องเที่ยว ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน ตลอดจนข้อจำกัดในระเบียบการวางแผนพัฒนาที่ได้กำหนดไว้ชัดเจนว่าต้องวางแผนให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล จังหวัด ท้องถิ่น ตามนโยบายของภาครัฐ

การวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเป็นการสร้างเครื่องมือซึ่งเปรียบเสมือนเข็มทิศที่จะทำให้ทราบถึงทิศทางการอบหรือแผนผังที่จะนำชุมชน องค์กรไปสู่เป้าหมายที่ต้องการให้บรรลุผล โดยทำออกมาในลักษณะการวางแผนที่มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร การนำแผนไปสู่การปฏิบัติตลอดจนการติดตามประเมินผลและการวางแผนเชิงกลยุทธ์ในแหล่งท่องเที่ยวจะทำให้นักท่องเที่ยวได้รับการบริการที่พึงพอใจและรู้สึกว่าคุณค่ากับการเดินทางมาท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังเป็นการเปิดแหล่งท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวรายใหม่และการกลับมาเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยวเก่า ชุมชนสามารถต่อยอดโดยการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ก่อให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจชุมชน อีกทั้งยังทำให้ประชาชนในชุมชนเกิดความภาคภูมิใจและหวงแหน มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์แหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยวร่วมกัน ดังเช่น Jansomkhai (2019) กล่าวถึงความสามารถในการบริหารเชิงกลยุทธ์ทั้งด้านการจัดทำแผนกลยุทธ์ การนำแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติและการประเมินผลกลยุทธ์จึงจะทำให้แหล่งท่องเที่ยวมีความโดดเด่นเป็นรูปธรรมและยั่งยืน ด้านแนวทางที่เหมาะสมในการวางแผนกลยุทธ์แหล่งท่องเที่ยวควรเริ่มต้นด้วยการพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนจากการวางแผนกลยุทธ์ การนำแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติและการประเมินผลแผนเชิงกลยุทธ์มีการกำหนดนโยบายพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นรูปธรรม รวมทั้งการจัดทำแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนพบว่าศักยภาพด้านการท่องเที่ยวสามารถเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้โดยมีเส้นทางและรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนได้ซึ่ง Phueakbuakhao & Phueakbuakhao (2018) ก็ได้กล่าวถึงกลยุทธ์การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมีกลยุทธ์ 5 ด้านได้แก่ ด้านนโยบายสนับสนุนจากภาครัฐ ด้านพัฒนาทักษะการทำงาน ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านความปลอดภัยและด้านการสื่อสารองค์กรที่มีความสำคัญต่อการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่มีการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวด้วย

ควนคานหลวงเป็นภูเขาซึ่งมีจุดเด่นที่นักท่องเที่ยวสามารถขึ้นไปชมวิวยอดเขาชมพระอาทิตย์ขึ้นทะเลหมอก พระอาทิตย์ตกดิน ชมทัศนียภาพเมืองหาดใหญ่จากยอดเขาได้ในทั้งกลางวันและกลางคืน (Songkhla Provincial Tourism and Sports Office, 2022) ซึ่งการพัฒนาควนคานหลวงให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างมีคุณภาพและคงสภาพความเป็นธรรมชาติสอดคล้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาในอนาคตจะต้องมีการดำเนินการจากหน่วยงานส่วนท้องถิ่นซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลพิจิตร อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา มีความพยายามในการผลักดันให้มีการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวควนคานหลวงทั้งในด้านการกายภาพ สังคม วัฒนธรรมและการบริหารจัดการทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และเนื่องจากสภาพปัญหาควนคานหลวงที่ขาดการวางแผนพัฒนาด้านสาธารณูปโภค เช่น ถนนทางขึ้นและลงภูเขา ไฟฟ้า น้ำ เป็นต้น ด้านการประชาสัมพันธ์การตลาด เช่น การจัดงานเทศกาล การส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยว เป็นต้น ด้านการรวมกลุ่มของชุมชน เช่น การทำผลิตภัณฑ์ชุมชน จัดทำโปรแกรมท่องเที่ยวและที่พักชุมชน เป็นต้น คณะผู้วิจัย

ได้เข้าร่วมการประชุมและลงพื้นที่ร่วมกันระหว่างหน่วยงานส่งเสริมการท่องเที่ยวระดับท้องถิ่นหลายครั้งเพื่อนำเสนอแนวทางพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจึงได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกรมการท่องเที่ยวให้มีการดำเนินโครงการจัดทำแผนพัฒนาและออกแบบพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวควนคานหลาวเพื่อกำหนดตำแหน่งการพัฒนาพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวควนคานหลาวต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวควนคานหลาว
2. เพื่อวางแผนพัฒนาและออกแบบพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศพื้นที่ควนคานหลาวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
3. เพื่อประเมินแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและออกแบบพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศพื้นที่ควนคานหลาว

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology Research) ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวิธีการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การวิจัยเชิงปริมาณจากประชาชนอำเภอนาหม่อม 4,678 คน ขนาดตัวอย่างจำแนกตามสัดส่วนของประชากร 6 หมู่บ้านจำนวน 395 คน โดยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญในการสำรวจความต้องการการพัฒนาพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยวควนคานหลาว การวิจัยเชิงคุณภาพมีผู้ให้ข้อมูลหลักจากการประชุมกลุ่มรับฟังความคิดเห็นและสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนที่มีต่อการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ข้าราชการและเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นตำบลพิจิตร ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน 33 คน

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบสอบถามความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวควนคานหลาว โดยสร้างแบบสอบถามขึ้นตามกรอบแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นฐานในการสร้างแบบสอบถามแบบประเมินค่า 5 ระดับ ตามแนวทางการสร้างมาตรวัดเจตคติแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) แปลความหมายคะแนนเฉลี่ยได้แก่ 4.51-5.00 ระดับมากที่สุด 3.51-4.50 ระดับมาก 2.51-3.50 ระดับปานกลาง 1.51-2.50 ระดับน้อย 1.00-1.50 ระดับน้อยที่สุด 2) แบบการสัมภาษณ์จากการสนทนากลุ่มสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวควนคานหลาว 3) เครื่องมือการทำแผนที่ ได้แก่ ภาพถ่ายจากดาวเทียม แผนที่ภูมิประเทศ Droneบินถ่ายภาพทางอากาศ Photoshop AutoCAD Microsoft office

3. การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ มีการหาความเที่ยงตรงและเชื่อมั่นเครื่องมือซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบัคมีค่า 0.968 กำหนดค่าคะแนนตามระดับความต้องการในการพัฒนาด้านต่าง ๆ ตามแนวทางการสร้างมาตรวัดเจตคติแบบลิเคิร์ต 5 ระดับ และข้อคำถามจากการประชุมกลุ่มรับฟังความคิดเห็นที่มีต่อการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาควนคานหลาว การพัฒนาและออกแบบพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว

4. กระบวนการเก็บข้อมูล ประกอบด้วย การสอบถามความต้องการของประชาชนและประชุมกลุ่มย่อย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวควนคานหลาว การสำรวจพื้นที่ควนคานหลาวมีการถ่ายภาพพื้นที่ควนคานหลาวและการใช้ Drone บินถ่ายภาพทางอากาศ การจัดทำแผนและออกแบบการพัฒนาพื้นที่ควนคานหลาว การจัดประชุมกลุ่มรายงานผลการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวควนคานหลาว

5. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยเชิงปริมาณใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลและใช้สถิติคือ ค่าเฉลี่ย เลขคณิต การวิจัยเชิงคุณภาพวิเคราะห์เชิงเนื้อหา การใช้เทคนิค “SWOT Analysis” ประกอบด้วย จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และปัญหาอุปสรรค การวิเคราะห์เสนอโครงการการพัฒนาและออกแบบตามยุทธศาสตร์พื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศพื้นที่ควนคานหลาว

สรุปผลการวิจัย

1. ผลศึกษาความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวควนคานหลาว

1.1 ผลการประเมินความต้องการพัฒนาควนคานหลาวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนแบ่งเป็น 6 ด้านซึ่งความต้องการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวควนคานหลาวส่วนใหญ่ทุกด้านอยู่ระดับมาก ($\bar{X}=3.85$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านเรียงตามลำดับได้แก่ ด้านการรักษาความปลอดภัย($\bar{X}=3.91$) ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X}=3.90$) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X}=3.89$) ด้านสิ่งดึงดูดใจ ($\bar{X}=3.80$) ด้านการตลาด ($\bar{X}=3.78$) ด้านการบริหารนักท่องเที่ยว ($\bar{X}=3.80$) พร้อมข้อเสนอความต้องการดังนี้ 1) การจัดการเส้นทางขึ้นและทางลงและปลอดภัย 2) การมีรถบริการขึ้นควนคานของชุมชน 3) การเพิ่มช่องทางเดินรถสำหรับจักรยาน 4) การจัดทำศูนย์บริการนักท่องเที่ยว 5) การจัดตั้งกลุ่มดูแลรักษาความปลอดภัย 6) การจัดอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มผู้ประกอบการ

1.2 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของแหล่งท่องเที่ยวควนคานหลาวพบว่า จุดแข็ง 1) เป็นที่ตั้งอยู่บนเนินเขาสูง ทิศนัยภาพสวยงาม 2) มีทรัพยากรป่าไม้ตามธรรมชาติและผลไม้ท้องถิ่นตามฤดูกาล 3) มีวิถีชนบทและความเข้มแข็งในด้านของศาสนา จุดอ่อน 1) ไม่สะดวกในการเข้าถึงเพราะถนนแคบความสูงชัน 2) ไม่มีรถโดยสารประจำทางให้บริการ 3) ไม่มีระบบไฟฟ้า น้ำ โอภาส 1) มีการสนับสนุนการพัฒนาตามนโยบายและแผนงานของรัฐบาล 2) มีแหล่งสนับสนุนความรู้และบุคลากรในการพัฒนาทั้งจากสถาบันการศึกษา หน่วยงานรัฐและเอกชน 3) สามารถเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น อุปสรรค 1) การถือครองที่ดินมีผลต่อการพัฒนาถนนและไฟฟ้า 2) งบประมาณในการพัฒนาของท้องถิ่นไม่เพียงพอ 3) ยังไม่มีทิศทางและรูปแบบในการพัฒนาที่ชัดเจน

2. ผลการวางแผนพัฒนาและออกแบบพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศพื้นที่ควนคานหลาวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

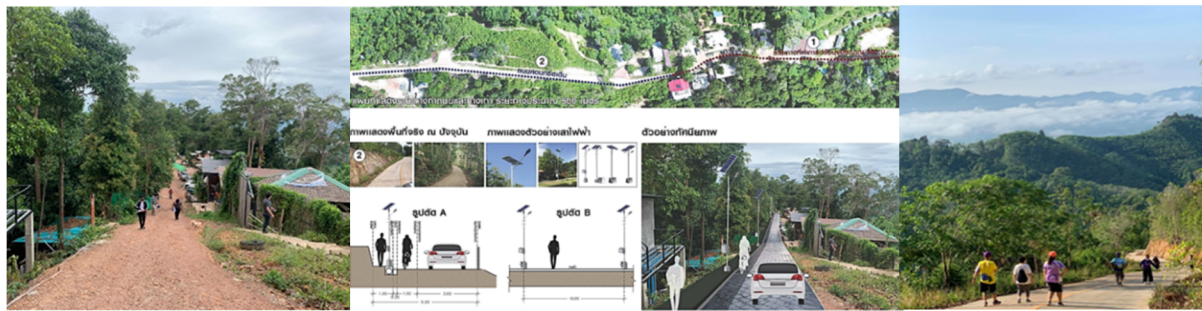
ผลการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวควนคานหลาวระยะ 5 ปี ปี(พ.ศ.2566-2570) มีดังนี้ วิสัยทัศน์ “ควนคานหลาวเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เชื่อมโยงการเรียนรู้ธรรมชาติ วัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชน ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีชื่อเสียงในระดับชาติและนานาชาติ” พันธกิจ 1) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว ให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน 2) ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแหล่งท่องเที่ยวควนคานหลาว โดยสร้างกิจกรรมและบริการด้านการท่องเที่ยวที่ตอบสนองพฤติกรรมความต้องการนักท่องเที่ยวโดยยึดฐานของอัตลักษณ์ที่โดดเด่นของพื้นที่ 3) เสริมสร้างศักยภาพผู้ประกอบการและบุคลากรในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพื่อให้มีทักษะและองค์ความรู้ในการบริหารจัดการและบริการอย่างมีคุณภาพ 4) ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้าง ความเข้มแข็งของภาคประชาชนเพื่อให้มีบทบาทร่วมกันในการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวและการจัดสรรผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว 5) ส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบของชุมชน ผู้ประกอบการ และนักท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ 6) ส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวควนคานหลาวให้เป็นที่ยู่อักในระดับประเทศและระดับนานาชาติ

การวิเคราะห์ผลการออกแบบผังการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวควนคานหลาวได้จัดให้มีสิ่งดึงดูดที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมเอกลักษณ์ประจำถิ่นและการสร้างประสบการณ์เรียนรู้เรื่องราวของชุมชน การออกแบบโดยใช้รูปแบบสถาปัตยกรรมและวัสดุก่อสร้างทางธรรมชาติ การสร้างจุดท่องเที่ยวระหว่างเส้นทางที่มีส่วนเรียนรู้เรื่องราวของชุมชนหรือของแหล่งท่องเที่ยวและการพัฒนาให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพทางด้านระบบการคมนาคมที่เหมาะสมกับพื้นที่และการจัดการระบบไฟฟ้า ระบบประปา ระบบการระบายน้ำเสีย ตลอดจนศูนย์บริการนักท่องเที่ยว จุดชมวิว นอกจากนี้มีการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่และแหล่งท่องเที่ยวอื่น การสื่อสารนำทางให้นักท่องเที่ยวมาเยือนแหล่งท่องเที่ยวได้ถูกต้องจากเส้นทางคมนาคมหลักของกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียที่เดินทางมาจากด่านชายแดนอำเภอสะเดาและที่เดินทางมาจากท่าอากาศยานนานาชาติหาดใหญ่ ผลการวิเคราะห์การจัดทำแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวควนคานหลาว ปี พ.ศ. 2566-2570

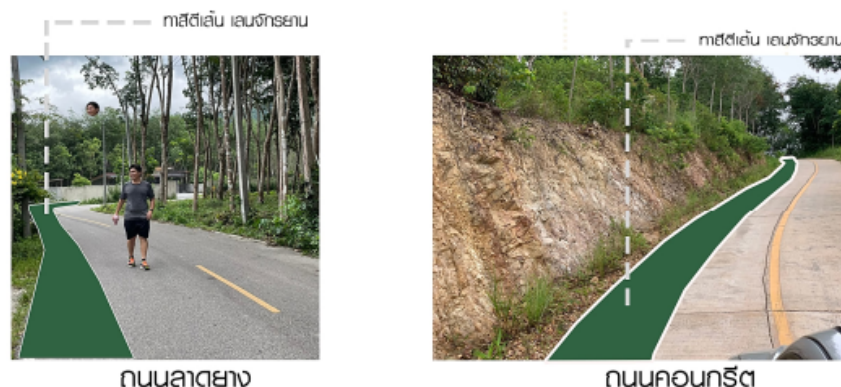
มี 4 ยุทธศาสตร์ประกอบด้วย ชื่อโครงการ งบประมาณจากการออกแบบ ช่วงระยะดำเนินการระยะต้น 1-2 ปี ระยะกลาง 3-4 ปี ระยะยาวตั้งแต่ 5 ปี และหน่วยงานที่รับผิดชอบมีดังต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว มีกลยุทธ์การเป็นต้นแบบการพัฒนาตัวชี้วัดมีมาตรฐานโดดเด่นด้านโครงสร้างพื้นฐานตามมาตรฐานหลักสากล (ภาพที่ 1) (ภาพที่ 2) โครงการประกอบด้วย 1) สร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กพร้อมป้ายจราจรขาลง (ระยะกลาง) 53,062,000 บาท/อบต.พิจิตร/อบจ.สงขลา 2) ป้องกันการสไลด์ของหน้าดินระหว่างเส้นทาง(ระยะต้น) 7,960,000 บาท/อบต.พิจิตร 3) ติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้า (ระยะต้น) 1,700,000 บาท/อบต.พิจิตร/ไฟฟ้าภูมิภาค 4) พัฒนาระบบไฟฟ้าสาธารณะ(ระยะกลาง) 7,800,000 บาท/อบต.พิจิตร/ไฟฟ้าภูมิภาค 5) ติดตั้งถังเก็บน้ำสำรอง (ระยะต้น) 710,000 บาท/อบต.พิจิตร 6) ระบบประปาสาธารณะ (ระยะยาว) 5,300,000 บาท/อบต.พิจิตร/ประปาภูมิภาค 7) ระบบบำบัดน้ำเสียรวม(ระยะต้น) 1,700,000 บาท/อบต.พิจิตร 8) ถนนคนเดินบนแหล่งท่องเที่ยว(ระยะต้น) 14,500,000 บาท/อบต.พิจิตร/อบจ.สงขลา 9) ปรับปรุงถนนและไหล่ทางขาขึ้น (ระยะต้น) 15,800,000 บาท/อบต.พิจิตร/อบจ.สงขลา 10) ระบบการจัดการขยะ (ระยะต้น) 730,000 บาท/อบต.พิจิตร 11) ติดตั้งป้ายบอกเส้นทางและป้ายประชาสัมพันธ์(ระยะต้น) 1,910,000 บาท/อบต.พิจิตร/ทางหลวงชนบท 12) เส้นทางเดินทางธรรมชาติและจุดชมวิว(ระยะต้น) 36,665,000 บาท/อบต.พิจิตร/อบจ.สงขลา 13) ศูนย์บริการข้อมูลและที่จอดรถ(ระยะกลาง) 2,243,000 บาท/อบต.พิจิตร/อบจ.สงขลา 14) จุดชมวิวของแหล่งท่องเที่ยว(ระยะกลาง) 36,230,000 บาท/อบต.พิจิตร/อบจ.สงขลา 15) อาคารบริการนักท่องเที่ยว (ระยะยาว) 13,020,000 บาท/อบต.พิจิตร/อบจ.สงขลา

ภาพที่ 1 โครงการถนนคนเดินยอดควนคานหลาว

ที่มา: Teplsonkroh, Kaewchana, Chaiyakhet & Augsonsawang (2022)

ภาพที่ 2 โครงการปรับปรุงระบบถนนและไหล่ทางแหล่งท่องเที่ยวควนคานหลาว

ที่มา: Teplsonkroh, Kaewchana, Chaiyakhet & Augsonsawang (2022)

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ด้านการเสริมสร้างคุณภาพทักษะและความสามารถของทุนมนุษย์ มีกลยุทธ์การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้วยการฝึกอบรม ตัวชี้วัดมีการฝึกอบรมการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน โครงการประกอบด้วย 1) ประชุมการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ระยะต้น) 80,000 บาท/ปี/ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด/อบต.พิจิตร 2) อบรมการเป็นเจ้าบ้านที่ดี(ระยะต้น) 60,000 บาท/ปี/ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด/อบต.พิจิตร 3) ประชุมพัฒนาผู้นำท่องเที่ยวชุมชน(ระยะต้น) 30,000 บาท/ปี/ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด/อบต.พิจิตร 4) อบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่น/นักสื่อความหมาย (ระยะต้น) 20,000 บาท/ปีท่องเที่ยว/และกีฬาจังหวัด/อบต.พิจิตร 5) อบรมทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ (ระยะกลาง/ยาว) 30,000 บาท/ปี/ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด/อบต.พิจิตร 6) อบรมการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่ (ระยะต้น) 60,000 บาท/ปี/ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด/อบต.พิจิตร 7) อบรมความปลอดภัยและสุขอนามัยแก่ผู้ประกอบการ (ระยะต้น) 30,000 บาท/ปี/ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด/อบต.พิจิตร 8) กิจกรรมรวมกลุ่มอาชีพและผลิตภัณฑ์ชุมชน (ระยะต้น) 60,000 บาท/ปี/พัฒนาชุมชน/เกษตรอำเภอ/ อบต.พิจิตร 9) พัฒนาความรู้ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ (ระยะกลาง) 60,000 บาท/ปี/พัฒนาชุมชน/อบต.พิจิตร

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน มีกลยุทธ์ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว ตัวชี้วัดมีกิจกรรมที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว โครงการประกอบด้วย 1) เส้นทางเดินป่าชมธรรมชาติ(ระยะต้น) 50,000 บาท/ปี/ท่องเที่ยวและกีฬา/อบต.พิจิตร 2) ให้ความรู้ด้านธรรมชาติ พันธุ์พืชและการอนุรักษ์ธรรมชาติ (ระยะกลาง/ยาว) 20,000 บาท/ปี/ท่องเที่ยวและกีฬา/อบต.พิจิตร 3) แคมป์เยาวชนรักษ์ควนคานหลวง (ระยะกลาง/ยาว) 30,000 บาท/ปี/ท่องเที่ยวและกีฬา/อบต.พิจิตร 4) ปลอดภัย(ระยะต้น) 10,000 บาท/ปี/อบต.พิจิตร 5) ให้ความรู้เกี่ยวกับขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว(ระยะต้น) 20,000 บาท/ปีท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด/อบต.พิจิตร 6) กิจกรรมและช่วงเวลาที่จะรับนักท่องเที่ยว(ระยะต้น)ไม่ใช้งบประมาณ/ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด/อบต.พิจิตร 7) จัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย(ระยะต้น/กลาง/ยาว) 360,000 บาท/ปีอบต.พิจิตร 8) จัดให้มีเจ้าหน้าที่มัคคุเทศก์ท้องถิ่น/นักสื่อความหมาย(ระยะต้น/กลาง/ยาว) 360,000 บาท/ปีอบต.พิจิตร 9) ผลิตภัณฑ์และของที่ระลึกของชุมชน (ระยะต้น/กลาง/ยาว) 180,000 บาท/ปี/อบต.พิจิตร 10) พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน (ระยะต้น) 60,000 บาท/ปี/พัฒนาชุมชนอำเภอ/ เกษตรอำเภอ/อบต.พิจิตร 11) บริการรถรับส่งขึ้นลง(ระยะต้น/กลาง/ยาว) 180,000 บาท/ปีอบต.พิจิตร 12) คัดเลือกผู้นำจัดการท่องเที่ยว (ระยะต้น) ไม่ใช้งบประมาณ/อบต.พิจิตร 13) ผู้นำเที่ยว นักสื่อความหมาย(ระยะต้น)ไม่ใช้งบประมาณ/อบต.พิจิตร 14) ประชุมกำหนดมาตรการ(ระยะต้น) 5,000 บาท/ปี/อบต.พิจิตร

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ มีกลยุทธ์ใช้สื่อในการประชาสัมพันธ์ที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย ตัวชี้วัดมีการเข้าถึงสื่อประชาสัมพันธ์ช่องทางต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยว โครงการประกอบด้วย 1) การจัดทำ Facebook Fanpage (ระยะต้น) 30,000 บาท/ปี/อบต.พิจิตร/ททท. 2) บรรจุปฏิทินการท่องเที่ยว (ระยะต้น) ไม่ใช้งบประมาณ/อบต.พิจิตร/ททท. 3) การเผยแพร่ข่าวประชาสัมพันธ์(ระยะต้น/กลาง) ไม่ใช้งบประมาณ/อบต.พิจิตร/ททท. 4) ออกบูธประชาสัมพันธ์ (ระยะต้น) 30,000 บาท/ปี/ททท./อบต.พิจิตร 5) กิจกรรมการท่องเที่ยวชมหมอก (ระยะต้น/กลาง/ยาว) 50,000 บาท/ปี/ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด/อบต.พิจิตร 6) วิ่งขึ้นควนคานหลวง Fun Run (ระยะต้น/กลาง/ยาว) 50,000 บาท/ปี/ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด/อบต.พิจิตร 7) จัดงานของดีตำบลพิจิตร (ระยะต้น/กลาง/ยาว) 50,000 บาท/ปี/ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด/อบต.พิจิตร

3. ผลการประเมินแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและออกแบบพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศพื้นที่ควนคานหลวง

วิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและออกแบบโครงการและกิจกรรมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวควนคานหลวงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.4$) ปรากฏผลการศึกษาดังนี้

1. ด้านการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเฉลี่ยอยู่ระดับมาก($\bar{X}=4.39$)เรียงลำดับจากมากที่สุดได้แก่ 1) โครงการพัฒนาระบบประปาสาธารณะ 2) โครงการพัฒนาระบบไฟฟ้าสาธารณะ 3) โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กพร้อมป้ายจราจรและการ์ดเรล ขาลง 4) โครงการติดตั้งถังเก็บน้ำสำรอง 5) โครงการพัฒนาระบบการ

จัดการขยะ และมีข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมประชุมได้แก่ 1) ให้ชุมชนมีส่วนร่วม 2) ขอให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการ 3) ให้ออกแบบการรองรับนักท่องเที่ยวพอเหมาะพอดีไม่เกินขีดจำกัด 4) เตรียมความพร้อม ของสถานที่ทุกเรื่อง 5) การทำบุญประจำปีของควนคานหลาว

2. ด้านการเสริมสร้างคุณภาพทักษะและความสามารถของทุนมนุษย์เฉลี่ยอยู่ระดับมาก ($\bar{X}=4.21$) เรียงลำดับจากมากที่สุดได้แก่ 1) การจัดประชุมพัฒนาผู้นำท่องเที่ยวชุมชน 2) อบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่น/ นักสื่อความหมายเล่าเรื่องราวชุมชน 3) อบรมทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 4) อบรมการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่ มีข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมประชุมได้แก่ 1) การพัฒนาศักยภาพของผู้นำและประชาชน 2) จัดประเพณีทำบุญไหว้พระในพื้นที่

3. ด้านการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนเฉลี่ยอยู่ระดับมาก($\bar{X}=4.18$) เรียงลำดับจากมากที่สุดได้แก่ 1) ควนคานหลาวปลอดขยะ 2) จัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย 3) บริการรถรับส่งขึ้นลงแหล่งท่องเที่ยว มีข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมประชุมได้แก่ 1) ให้มีการควบคุมที่พักและให้เจ้าของบังกะโลให้ความร่วมมือ 2) อนุรักษ์ ความเป็นธรรมชาติ

4. ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์เฉลี่ยอยู่ระดับมาก($\bar{X}=4.43$) เรียงลำดับจากมากที่สุดได้แก่ 1) การเผยแพร่ข่าวประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในสื่อออนไลน์ 2) พัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว“ชมหมอก แลเมือง สักการะหลวงพ่อกานหลาว” 3) บรรจุปฏิทินการท่องเที่ยวในเว็บไซต์ของหน่วยงานการท่องเที่ยวระดับจังหวัดและ ระดับประเทศ 4) จัดงานของดีตำบลพิจิตร มีข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมประชุมได้แก่ 1) การควบคุมเรื่องที่พัก 2) ควรมี Facebook, page, IG ของควนคานหลาวเพื่อให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายมากขึ้น

การอภิปรายผล

การวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพื้นที่ควนคานหลาวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เชื่อมโยงการเรียนรู้ธรรมชาติ วัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชน ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีชื่อเสียงในระดับชาติและนานาชาติ มีแนวทางการพัฒนาด้านกายภาพโดยการคงเอกลักษณ์ทางธรรมชาติ วัฒนธรรม และสะท้อนวิถีชีวิต ตลอดจนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยวและความปลอดภัยให้ได้มาตรฐานด้านการพัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวโดยมุ่งเน้นให้เกิดการกระจายรายได้ลงสู่ชุมชน ด้านการบริหารจัดการเน้นแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน พัฒนาโดยไม่ทำลายสภาพแวดล้อมดั้งเดิม และสร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม ด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวมุ่งเน้นการสื่อสาร ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษากันของ Putchakan, Panthong & Ruengthip (2023) กล่าวถึงการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนประกอบด้วยการกำหนดความต้องการร่วมกันส่งผลให้เกิดยุทธศาสตร์ที่นำมาใช้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโดยเชื่อมโยงแนวคิดด้านการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนตลอดจนการสร้างกลยุทธ์ต่าง ๆ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติมีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่นและคำนึงถึงความปลอดภัย มีกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เช่น กิจกรรมเดินป่า กิจกรรมศึกษาธรรมชาติ กิจกรรมดูนก กิจกรรมถ่ายรูปธรรมชาติ เป็นต้น รวมทั้งการจัดทำแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนจัดทำเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาว ได้ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวชุมชนเป็นความต้องการระดับมากที่สุดสอดคล้องกับ Krutwayscho, Sangtong & Treesuk (2020) ศึกษาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมชุมชนเพื่อร่วมหาแนวทางในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผน การกำหนดนโยบายและการสนับสนุนจากท้องถิ่นแต่มีจุดอ่อนคือความไม่พร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก บุคลากรด้านการท่องเที่ยวภาคชุมชน และมีข้อเสนอแนะทางพัฒนาและบริหารจัดการ 10 ด้านได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวก การบริการ การบริหารรายได้ ความร่วมมือ ความปลอดภัย การตลาด ทรัพยากรมนุษย์ การมีส่วนร่วม การจัดการผลิตภัณฑ์ และงานสถาปัตยกรรมรวมถึงเสนอหลักการดำเนินงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ เอกชน

และชุมชน การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวจึงต้องให้มีการวางแผนท่องเที่ยวหลากหลายซึ่ง Krachangmek & Meuande (2019) ได้กล่าวถึงแนวทางการพัฒนา 3 ด้านได้แก่ด้านสิ่งดึงดูดใจทั้งทางธรรมชาติและวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ ด้านการเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวก มีที่พัก ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก สถานบริการข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว ระบบสื่อสาร ด้านการเข้าถึงระบบคมนาคม มีที่จอดรถเพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยว การสร้างจุดท่องเที่ยวแห่งใหม่ตามศักยภาพและทรัพยากรที่มีอยู่เดิมมีการวางแผนพัฒนา การจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวแบบบูรณาการอย่างยั่งยืนที่ให้บริการผู้เสียทัศนคติคือ ยุทธศาสตร์พัฒนาการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พัฒนาเศรษฐกิจ และพัฒนาสังคม ซึ่ง Tepsongkroh, Kaewchana, Thiyada & Phetduang (2022) ได้เสนอแนะการจัดทำแผนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวควนคานหลวงและการเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ในพื้นที่บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในจังหวัดสงขลาและพื้นที่ใกล้เคียง

การออกแบบผังการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวควนคานหลวงได้จัดให้มีสิ่งดึงดูดที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมเอกลักษณ์ประจำถิ่นและการสร้างประสบการณ์เรียนรู้เรื่องราวของชุมชน การออกแบบโดยใช้รูปแบบสถาปัตยกรรมและวัสดุก่อสร้างทางธรรมชาติ การสร้างจุดท่องเที่ยวระหว่างเส้นทางที่มีส่วนเรียนรู้เรื่องราวของชุมชนหรือของแหล่งท่องเที่ยวและการพัฒนาให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพตามหลักสากล เช่น ระบบการคมนาคมที่เหมาะสมกับพื้นที่และการจัดการ ระบบไฟฟ้า ระบบประปา ระบบการระบายน้ำเสีย ตลอดจนศูนย์บริการนักท่องเที่ยว จุดชมวิว เป็นต้น สอดคล้องกับการศึกษาของ Anutranusorn, Panthong & Suksawang (2019) ได้เสนอออกแบบแหล่งท่องเที่ยวใหม่ประกอบด้วยสิ่งปลูกสร้าง ระบบทางเดิน ระบบไฟฟ้า อาคารเอนกประสงค์สำหรับแสดงนิทรรศการ ป้ายบอกทาง อาคารจำหน่ายสินค้าและที่พักนักท่องเที่ยว

การประเมินแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและออกแบบพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศพื้นที่ควนคานหลวงชุมชนมีความคิดเห็นระดับมากทั้งด้านการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว ด้านการเสริมสร้างคุณภาพทักษะและความสามารถของทุนมนุษย์ ด้านการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ สอดคล้องกับการศึกษาของ Petcharoen & Punnoi (2021) ได้กล่าวถึงแนวทางการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนให้มีความสำคัญต่อปัจจัยด้านส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตของชุมชนและนโยบายการบริหารจัดการ ปัจจัยด้านมูลค่าทางเศรษฐกิจและโอกาสในการจ้างงาน ปัจจัยด้านความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยว มีการวางแผนการดำเนินการจากทุกภาคส่วนและการบังคับใช้กฎหมายและติดตามประเมินผลการพัฒนาจะเป็นกลยุทธ์สำคัญที่สามารถผลักดันให้เกิดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้อย่างมีประสิทธิภาพและผลประโยชน์ที่จะได้รับและสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับการเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวระดับโลกจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งโดยจะต้องพัฒนาการท่องเที่ยวทั้งระบบสร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวและมุ่งเน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวในสาขาที่มีศักยภาพแต่ยังคงรักษาจุดเด่นของประเทศ ด้านขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม อัตลักษณ์ความเป็นไทย ตลอดจนการให้ความสำคัญกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายสูงสุดของการท่องเที่ยวในการเป็นเครื่องมือในการลดความเหลื่อมล้ำของสังคมไทย (Office of the National Economic and Social Development Council, 2019) เช่นเดียวกับการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวควนคานหลวงตามแนวทางแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศเชื่อมโยงการเรียนรู้ธรรมชาติ วัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชน ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์

1. หน่วยงานท้องถิ่นและผู้รับผิดชอบนำโครงการบรรจุในแผนประจำปี
2. ภาคประชาชนร่วมกันจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวตามหลักการมีส่วนร่วมของชุมชน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การพัฒนารูปแบบและผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อให้ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น
2. แนวทางการขับเคลื่อนแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวควนคานหลาวอย่างยั่งยืน

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนวิจัยจากกรมการท่องเที่ยว คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

References

- Anutranusorn, P., Panthong, K., & Suksawang, P. (2019). Designing Tourism Areas along the Bangpakong River in Chachoengsao. *Dhammathas Academic Journal*, 19(4), 63-73. (in Thai)
- Jansomkhai, K. (2019). Strategic Planning Approaches in Tourism Destinations. *Dhammathas Academic Journal*, 19(2), 50-59. (in Thai)
- Krachangmek, J., & Meunde S. (2019). *Development of Cultural Tourist Attractions in Nakhonpathom Province in Thailand 4.0 Cultural Travelling Routes, Local Museum Lao-Krang Ban ThungPhakkud Thai-Song-Dum Ban Phai-Hu-Chang*. (Research report). Bangkok: Rajamangala University of Technology Rattanakosin (in Thai)
- Krutwaysio, O., Sangtong, S., & Treesuk, W. (2020). The Participatory Development of a Cultural Tourist Attraction at LeamTukkae Sea Gypsy Village, Phuket Province. *Journal of Humanities and Social Sciences Thonburi University*, 14(3), 63-74. (in Thai)
- Office of the National Economic and Social Development Council (2019). *Master Plan of Tourism Issue*. Retrieved 2022, April 12, from <http://nscr.nesdc.go.th/masterplans-05/>. (in Thai)
- Petcharoen, P., & Punnoi, N. (2021). Guideline for Promoting Sustainable Tourism Development in Historical Community: Case study of Amphawa Community, Samut Songkhram. *Journal of Sarasat*, 10(4), 867-880. (in Thai)
- Phueakbuakhao, W., & Phueakbuakhao, S. (2018). Strategy for Developing Tourist Attractions with Participation of Phetchaburi Local Administration Organization Based on Philosophy of Sufficiency Economy. *Veridian E-Journal*, 11(2), 509-524. (in Thai)
- Putchakan, S., Panthong, K., & Ruengthip, P. (2023). A Development of Sustainable Tourism of Sub-district Administrative Organization Based on Civil State Principle: Grounded Theory. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 8(6), 426-443. (in Thai)
- Songkhla Provincial Tourism and Sports Office. (2022). *Khan Lao Hills*. Retrieved 2022, January 26, from https://songkhla.mots.go.th/news_view.php?nid=558. (in Thai)
- Tepsongkroh, P., Kaewchana, Thiyada., & Phetduang, C. (2022). A Study of The Potential of Kuan Khan Lao Tourist Attraction in Namom District, Songkhla Province. *Narkbhutparitat Journal*, 14(2), 25-34. (in Thai)

ผู้เขียน

รองศาสตราจารย์ ดร.ประมาน เทพสงเคราะห์

สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว วิทยาลัยนานาชาติดิษยะศริน

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ 222 ตำบลคอหงส์อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

E-mail: praman@hu.ac.th

อาจารย์ธัญดา แก้วชนะ

สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว วิทยาลัยนานาชาติดิษยะศริน

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ 222 ตำบลคอหงส์อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

E-mail: thiyada@hu.ac.th

อาจารย์วัชร ชัยเขต

สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว วิทยาลัยนานาชาติดิษยะศริน

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ 222 ตำบลคอหงส์อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

E-mail: wachara@hu.ac.th

นายสุกกร อักษรสว่าง

บริษัท แพลนนิ่ง แอนด์ แม้ปปิ้ง คอนเซาแทนต์ จำกัด อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

E-mail: pmcsquare@gmail.com

